

OPETUSSUUNNITELMA
2011 – 2013

VIITTOMAKIELIALAN TULKKITOIMINNAN KOULUTUSOHJELMA
(YAMK)

SISÄLLYS

1. KOULUTUSOHJELMAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET.....	3
1.1 JOHDANTO	3
1.2 TUTKINNON TUOTTAMA OSAAMINEN	4
2. KOULUTUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	7
2.1 PEDAGOGISET PERIAATTEET JA RATKAISUT	7
2.2. ARVIOINTI	8
2.3 AIEMMAN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN.....	9
2.4 KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE	9
2.5 OPINTOJEN JUOKSUTUS.....	10
3. OPINTOKOKONAISUUKSIEN KUVAUS.....	11
3.1. SYVENTÄVÄT OPINNOT 50 OP	11
3.1.1 <i>Orientoivat opinnot 2 op</i>	11
3.1.2 <i>Tulkkauspalvelut ja laatutyö 23 op</i>	12
3.1.3 <i>Projektinhallinta 5 op</i>	16
3.1.4 <i>Tulkkitoiminnan johtaminen oppivassa organisaatiossa 10 op</i>	17
3.1.5 <i>Tutkimus- ja kehittämistyön opinnot 10 op</i>	19
3.2 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OP	21
3.2.1 <i>Asiantuntijaviestintä ja teknologia 5 op</i>	21
3.2.2 <i>Kielet, tulkkaus ja monikulttuurisuus 5 op</i>	22
3.3 OPINNÄYTETYÖOPINNOT 30 OP	23
3.3.1 <i>Tutkimus- ja kehittämistyö 30 op</i>	23
4. OPINNÄYTETYÖN TEKEMINEN.....	24
4.1 YLEMPÄÄN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET JA OPETUKSEN TAVOITTEET	24
4.2 OPINNÄYTETYÖN LUONNE	24
4.3 HANKKEISTETUT OPINNÄYTETYÖT	25
4.4 OIKEUDET OPINNÄYTETYÖN TULOKSIIN	25
4.5 OPINNÄYTETYÖN JULKISUUS	25
5. OPINNÄYTETYÖN ARVIOINTI.....	26
5.1 ARVIOINTIKRITEERIT	26
5.1.1 <i>Diakin arviointikriteerit</i>	26
5.2.2 <i>Humakin arviointikriteerit</i>	31

liite 1 HUMAKin arvioinnin käsikirja

liite 2 Diak, osaamisen arviointi YAMK

1. KOULUTUSOHJELMAN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

1.1 JOHDANTO

Diakonia-ammattikorkeakoulu Diak ja Humanistinen ammattikorkeakoulu HUMAK ovat tehneet jo vuodesta 2005 eli jatkotutkintokokeilun aikana yhteistyötä saadakseen viittomakielen tulkeille ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon. Vuoden 2008 haussa opetusministeriö myönsi Diakille ja HUMAKille luvan alkaa järjestää ylempi tutkinto, jota oli anottu nimellä Viittomakielen tulkkitoiminnan koulutusohjelma. Opetusministeriön järjestämisluvassa tutkinnon nimeksi on muotoutunut Viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelma, ylempi amk. Sen tuottama tutkintonimike on Viittomakielentulkki, ylempi amk (engl. Master of Humanities).

Viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelman painopisteinä ovat tulkkitoiminnan laaja-alainen asiantuntijuus ja laatujärjestelmien tutkiminen, kehittäminen, koordinointi ja hallinnointi. Sisältöjä ovat alan muuttuvat teknologiat ja toimintatavat, vaativan tulkkitoiminnan johtaminen, toimintaympäristöjen ja palvelurakenteiden muutokset, yritys- ja projektiosaaminen sekä työyhteisöjen ja ammattikäytäntöjen kehittäminen. Läpäiseviä periaatteita ovat tulkkipalvelujen saavutettavuus, eettisyys ja kansainvälisyys.

Koulutus on tarkoitettu Viittomakielentulkin koulutusohjelman (Viittomakielentulkki, amk) suorittaneille, joilla on vähintään kolmen vuoden työkokemus alalta. Ylempi tutkinto tarjoaa hyvän mahdollisuuden oman ammattitaidon laajentamiseen ja syventämiseen työelämässä sekä verkottumiseen oman ammattikunnan sisällä. Koulutuksen pituus on 1,5 vuotta ja suoritus aika 2,5 vuotta.

Viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelma on yhteistoteutus Diakin ja HUMAKin kesken ja seuraavaksi molemmat oppilaitokset esitellään lyhyesti.

1.1.1 Diak

Diak on monialainen ammattikorkeakoulu. Suurimmat opiskelijavolyymit ja laajin valikoima koulutusohjelmia on sosiaali- ja terveysalalla, jossa erityisesti kirkon alan opinnot ovat leimallisia Diakin arvopohjalle. Sosiaali- ja terveysalalta valmistuu sosionomeja, sairaanhoitajia ja terveydenhoitajia sekä kirkon alan painotuksella diakoneja ja diakonisseja sekä kirkon nuorisotyönohjaajia. Humanistista ja kasvatusalaa edustaa Viittomakielentulkin koulutusohjelma ja Puhuttujen kielten tulkkauksen koulutusohjelma. Viittomakielentulkin koulutusohjelma toteutuu Diak Lännessä Turun toimipaikassa ja Puhuttujen kielten tulkkauksen koulutusohjelma Helsingin ja Turun toimipaikkojen yhteistoteutuksena.

Diakin osaamisen ydintä ovat diakonia, hyvinvointipalvelut sekä kansalaisyhteiskunnan tukeminen ja yhteistyö. Diakin tulkkitutkintokoulutuksen painopistealueet ovat viittomakielen tulkkien mobiilit ammattikäytännöt ja viestintätaidot, esteettömät ympäristöt ja aluekehitys. Laajassa t&k-hankkeessa on kehitetty uutta mobiilitulkkausikäytäntöä ja etätulkkausverkostoa. Diakin MediaMyllyssä tuotetaan alan digitaalista oppimateriaalia (mm. viittoma- ja tukiviittomasanakirjat, ammattiviittomistot). Julkaisujen tuottaminen viittomakielentulkkausalan alalle, jossa ei ole ollut suomenkielistä kirjallisuutta, on ollut myös tärkeä osa Diakin tulkkitutkintokoulutuksen toimintaa.

Diakin muita ylempiä koulutusohjelmia ovat Terveiden edistämisen ja Sosiaalialan koulutusohjelmat. Niitä on kehitetty jo vuodesta 2002 alkaen. Opiskelijalla on mahdollisuus syventää perustutkinnossa ja työelämässä syntynyttä osaamistaan ylemmässä amk-tutkinnossa valitsemansa sosiaali-, terveys- tai kirkon alan profiiliin mukaan. Tutkintojen tavoitteena on luoda opiskelijan, työelämän ja ammattikorkeakoulun välille yhteinen opintoja tukeva oppimis- ja kehittämisympäristö sekä monipuolinen asiantuntijaverkosto. Viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelma voi hyödyntää uutena tutkintona edellisten kokemuksia ja hyväksi koettuja käytäntöjä. Osa opinnoista voidaan suorittaa yhdessä sosiaali- ja terveysalan ylempien tutkintojen kanssa.

1.1.2 HUMAK

Humanistinen ammattikorkeakoulu (HUMAK) on valtakunnallinen verkostoammattikorkeakoulu, joka toimii humanistisella ja kasvatusalalla sekä kulttuurialalla. Viittomakielentulkkiensa lisäksi HUMAKissa koulutetaan yhteisöpedagogeja ja kulttuurintuottajia. Viittomakielentulkkiensa koulutusohjelma toimii HUMAKin Helsingin ja Kuopion Kampuksilla.

HUMAKin osaamisen ydinalueita ovat tulkkipalvelut osana hyvinvointipalveluja sekä kansalaisyhteiskunnan toimintaa. HUMAKin t&k –toiminnan painopisteinä ovat tulkkipalveluiden sekä viittomakielentulkkiensa työelämän kehittäminen oman opetustulkkikeskuksen kautta, esteettömät toimintaympäristöt ja toimivat ammattikäytännöt.

HUMAKissa muita kansallisia ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja ovat Yhteisöpedagogin ylempi AMK-tutkinto (90op) ja Kulttuurituotannon ylempi AMK-tutkinto (60 op). Yhteisöpedagogin tutkinto on tarkoitettu järjestö- ja nuorisotyössä työkokemusta hankkineille yhteisöpedagogeille ja lähialan korkeakoulututkinnon suorittaneille. Koulutus tarjoaa poikkitieteellisen ja työelämäläheisen opiskeluvaihtoehdon. Koulutuksen näkökulma on alan käytännön kehittämishaasteista lähtevä. Tutkinnon profiilina on yhteisöjen kehittäminen. Kulttuurituotannon ylempään AMK-tutkinnon tavoitteena on tuottaa kulttuurituotannon alalle syventävää kehittämis-, johtamis- ja asiantuntijaosaamista. Kulttuurituotannon kentän muuttuvassa toimintaympäristössä on suuri tarve niin ammatti- kuin tutkimusosaamisenkin syventämiseen asiantuntijaosaamiseksi.

Lisäksi HUMAKissa voi suorittaa toisen viittomakielialan ylempään korkeakoulututkinnon kansainvälisen Degree Program of Sign Language Interpreting -koulutusohjelman (EUMASLI) kautta. Kyseinen tutkinto toteutetaan saksalaisen Magdeburg-Stendalin ja brittiläisen Edinburghin yliopiston yhteistoteutuksena. EUMASLI:n painopisteinä ovat kokous- ja kongressitulkkkaus sekä tulkkausalan tutkimus. Koulutusohjelma johtaa tutkintonimikkeeseen 'Master of Humanities'. Toinen kansainvälinen HUMAKin kautta suoritettavissa oleva ylempi amk – tutkinto, joka toteutetaan yhteistyössä Bedfordshiren yliopiston ja Tarton yliopiston alaisen Viljandin kulttuuriakatemiaan kanssa.

1.2 TUTKINNON TUOTTAMA OSAAMINEN

Koulutusohjelma antaa viittomakielentulkeille valmiudet viittomakielialan tulkkaustoiminnan vaativiin kehittämis-, tutkimus- ja johtamistehtäviin. Koulutus tuottaa osaajia muun muassa tulkkauksen yrityksiin, koulutus- ja asiantuntijatehtäviin korkeakouluihin ja kansalaisjärjestöihin. Koulutus edistää alan yrittäjyyttä ja uudistuvissa toimintaympäristöissä ja –kulttuureissa (esim. mobiilit ja etätulkkausympäristöt) työskentelemistä.

Koulutusohjelma on rakennettu tiiviissä yhteistyössä työelämän edustajien kanssa ja yleisellä tasolla sitä raamittavat eurooppalainen tutkintojen viitekehys (EQF, taso 7), ylempien amk -tutkintojen yleiset kompetenssit sekä koulutusohjelman alakohtaiset kompetenssit.

Eurooppalainen tutkintojen viitekehys muodostuu kahdeksasta tasosta, jotka kattavat tutkinnot oppivelvollisuuskoulutuksesta korkeimpaan ammatilliseen ja akateemiseen koulutukseen saakka. Ylemmät ammattikorkeakoulut sijoittuvat tasolle 7, joka on kuvattu seuraavassa taulukossa 1.

Taulukko 1. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon osaamistason kuvaus Euroopan korkeakoulualueella (EQF).

	Tiedot	Taidot	Kompetenssit
Level 7 Master-taso Keskeiset oppimistulokset	Pitkälle erikoistuneet ja omaperäisen ajattelun mahdollistavat tiedot, jotka vastaavat osittain työ- tai opintoalan kärkiosaamista. Kriittinen tietoisuus alan ja eri alojen rajapintojen tietoihin liittyvistä kysymyksistä.	Erikoistuneet ongelmanratkaisutaidot, joita tarvitaan tutkimuksessa ja/tai innovaatiotoiminnassa uuden tiedon ja toimintatapojen kehittämiseen ja eri alojen tietojen yhdistämiseen.	Kyky johtaa ja uudistaa toimintaa monimutkaisissa ja vaikeasti ennakoitavissa ja uutta strategista lähestymistapaa vaativissa työ- ja opiskeluympäristöissä. Kyky ottaa vastuuta ryhmien ammatillisen osaamisen ja työkäytäntöjen kehittämisestä ja/tai toiminnan strategisesta arvioinnista.

Yleiset ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon työelämävalmiuksia kuvaavat valtakunnalliset kompetenssit ovat: itsensä kehittäminen, eettinen osaaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, kehittämistoiminnan osaaminen, organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen sekä kansainvälisyysosaaminen. Yleisistä kompetensseista viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelmassa korostuvat erityisesti kehittämistoiminnan osaaminen sekä organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen.

Taulukossa 2 kuvatuissa viittomakielialan tulkkitoiminnan alakohtaisissa kompetensseissa korostuu tulkkauspalvelujärjestelmien kehittämiseen liittyvä osaaminen.

Taulukko 2. Viittomakielen tulkkitoiminnan koulutusohjelman alakohtaiset kompetenssit (suluissa opintojakso, johon kompetenssi pääasiassa liittyy)

Tulkkauspalvelujärjestelmäosaaminen	Opiskelija tuntee viittomakieli- ja tulkkauspalveluun liittyvän keskeisen lainsäädännön (<i>SYV 1.1</i>) Opiskelija ymmärtää roolinsa tulkkauspalvelujärjestelmän kehittämisessä (<i>SYV 1.1; SYV 1.3; SYV 3.1; SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1</i>) Opiskelija osaa tarkastella tulkkauspalveluprosessia ja siihen liittyviä käsitteitä ja toimintakäytäntöjä asiantuntevasti ja kriittisesti (<i>SYV 1.1; SYV 1.2; SYV 1.3 ja SYV 1.4</i>) Opiskelija tuntee tulkkauspalveluprosessin osatekijät ja osaa soveltaa tietämystään tarkoituksenmukaisesti omassa työssään. (<i>SYV 1.1; SYV 1.2 ja SYV 3.1</i>)
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaaminen	Opiskelija osaa kytkeä työpaikkatason ilmiöt laajempaan alueelliseen, kansalliseen ja kansainväliseen kontekstiin (<i>kaikki opintojaksot</i>) Opiskelija osaa työssään hyödyntää kotimaisia ja kansainvälisiä tiedonlähteitä ja käyttää niitä toiminnan kehittämisessä (<i>SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1</i>) Opiskelija osaa soveltaa työelämlähtöisiä tutkimus- ja tiedonhankintamenetelmiä alan TKI –työssä (<i>SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1</i>) Opiskelija tuntee kotimaisia ja kansainvälisiä tulkkauspalveluun liittyviä ammattikäytänteitä ja osaa kehittää niitä (mm. <i>SYV 1.1; SYV 1.2; SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1</i>)

	Opiskelija osaa arvioida ja hyödyntää tietoa kriittisesti ja eettisesti <i>(kaikki opintojaksot)</i>
Asiantuntija- ja vaikuttamisosaaminen	<p>Opiskelija osaa toimia itsenäisesti vaativissa ja vastuullisissa tulkkausalan asiantuntijatehtävissä ja kehittää asiantuntijuuttaan suunnitelmallisesti <i>(kaikki opintojaksot)</i></p> <p>Opiskelija tuntee tulkkausalan keskeiset kansalliset ja kansainväliset verkostot ja osaa hyödyntää niitä ammattitaitonsa ja alan kehittämisessä <i>(esim. SYV 1.1; SYV 3.2; SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1)</i></p> <p>Opiskelija osaa toimia asiantuntijayhteisöissä, jakaa asiantuntijuuttaan sekä löytää luovia ja perusteltuja ratkaisumalleja ammattialan ongelmiin <i>(SYV 1.2; SYV 2.1; SYV 3.1; SYV 3.2; SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1)</i></p> <p>Opiskelija tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinot ja osaa vaikuttaa alan kehittämiseen <i>(SYV 4.1; SYV 4.2 ja OT1)</i></p>
Tulkkitoiminnan hallinnointi- ja johtamisosaaminen	<p>Opiskelija osaa soveltaa tiimityön ja -strategiajohtamisen peruseriaatteita asiantuntijaorganisaatiossa <i>(SYV 3.1)</i></p> <p>Opiskelija tuntee esimiestyön peruspilarit <i>(SYV 3.1)</i></p> <p>Opiskelija osaa laatia organisaation toiminnan ohjaukseen liittyviä dokumentteja <i>(SYV 1.2)</i></p> <p>Opiskelija tuntee laadunhallinnanperiaatteet ja alan keskeiset toiminnanohjaus- ja laadunvarmistusjärjestelmät <i>(SYV 1.1 ja SYV 1.3)</i></p> <p>Tuntee taloushallinnon peruseriaatteet ja osaa tulkita keskeisiä taloushallinnon raportteja (kuten tuloslaskelmaa) <i>(SYV 2.1; SYV 3.1)</i></p> <p>Opiskelija tuntee työsuhdelainsäädäntöä ja osaa hyödyntää sitä työn kehittämisessä <i>(SYV 1.1)</i></p> <p>Opiskelija ymmärtää työhyvinvointiin liittyvät keskeiset organisatoriset ja yksilölliset tekijät ja osaa edistää työhyvinvointia <i>(SYV 3.2)</i></p>

2. KOULUTUKSEN TOTEUTTAMINEN

2.1 PEDAGOGISET PERIAATTEET JA RATKAISUT

Viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelman oppimisenäkemyksessä on keskeistä oppimisen kontekstisidonnaisuus ja verkostoissa toimiminen. Koulutuksen keskeisiä oppimiskonteksteja ovat lähi- ja verkko-opetuksen vuorovaikutustilanteet sekä tiivis yhteys työelämään ja sen verkostoihin. Opiskelijat ovat itseohjautuvia ja aktiivisia osallistujia, jotka ovat vuorovaikutuksessa keskenään ja työelämän kanssa. Koulutuspaikkojen ja työelämän yhteistoiminnallisuus kasvattaa kummankin tahon osaamispääomaa opiskelijoiden hyväksi. Oppimisessa keskeistä on sosiokonstruktivistinen oppimisenäkemyks, tiedon tulkinta, reflektointi, valikointi ja näiden siirtovaikutus sovellusten myötä ammattitaitoon. Oppimista ja kehittymistä tuotetaan tutkivan ja kehittävän työotteen omaksumisen kautta, missä tärkeitä ovat tekojen perustelujen analysointi, kriittinen reflektio sekä uuden tiedon luominen. Koulutukseen menetelmällisinä lähtökohtina ovat osaamisen soveltaminen käytäntöön, työelämän kysymykset ja ongelmanasettelut, jatkuvan palautteen ja itsearvioinnin periaatteet sekä luova työote.

Koulutus toteutetaan Diakin ja Humakin yhteistyönä käyttäen molempien ammattikorkeakoulujen osaamista, opiskelijapaikkoja, tiloja ja verkostoja. Se toteutuu monimuotokoulutuksena Diakin Helsingin toimipaikassa sekä HUMAKin Helsingin kampuksella.

Opiskelu on tarkoitettu työnsä ohessa suoritettavaksi, mikä edellyttää yhteistä sopimista työnantajan kanssa. Lähijaksojen välissä opetus ja oppiminen toteutuvat Moodle –oppimisalustalla sekä opiskelijoiden itseopiskeluna. Lähiopetus toteutetaan yhdessä ryhmässä Helsingissä. Opiskelijat voivat sisällyttää myös oman työyhteisönsä tapahtumia henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa. Monimuotokoulutuksen peruseriaate on luoda joustavia oppimisympäristöjä, jotka tukevat kaikkialla tapahtuvan oppimisen periaatetta.

2.2. ARVIOINTI

Koulutuksen oppisisältöjen tarkemmat kuvaukset kirjoitetaan siis opetussuunnitelmaa yksityiskohtaisempaan toteuttamissuunnitelmaan, jossa on esitettyinä kunkin opintojakson oppisisällöt ja oppimistehtävät, jaksojen suoritustapa ja kuormitus sekä vaadittavat suoritukset ja jaksojen arviointi. Jaksolla tarkoitetaan kunkin opintokokonaisuuden sisällä olevia pienempiä kokonaisuuksia. Viittomakielialan tulkkitoiminnan koulutusohjelman opetussuunnitelmassa opintokokonaisuuksien koko vaihtelee 5 – 30 opintopisteen välillä. Jaksot arvioidaan numeerisesti asteikolla 1 – 5. Vapaasti valittavat/hyväksiluettavat opinnot merkitään suoritusmerkinnällä.

Arvioinnissa tärkeää on itsearviointi, vertaisarviointi ja asiantuntijoiden antama arviointi. Opintojen alussa jokainen opiskelija kirjaa omat henkilökohtaiset tavoitteensa ja niiden toteutumista seurataan koko opintojen ajan. Aiemmin opitun tunnistaminen ja tunnustaminen tapahtuu opintojenohjaajan ja vastuukouluttajan välisissä keskusteluissa.

Suoritusten numeerinen arviointi tehdään seuraavan periaatteen mukaisesti:

- alle 50 % suoritus hylätty/täydennettävä
- 50 – 59 % arvosana 1 (tydyttävä; T)
- 60 – 69 % arvosana 2 (erittäin tyydyttävä; T)
- 70 – 79 % arvosana 3 (hyvä; H)
- 80 – 89 % arvosana 4 (erittäin hyvä; H)
- 90 – 100 % arvosana 5 (kiitettävä; K)

Koulutusohjelmassa toteutetaan yleisten ja alakohtaisten kompetenssien mukaista arviointia.

Kunkin opintojakson arviointi suoritetaan vastuuoppilaitoksen arviointikriteerien mukaisesti (Liitteet 1 ja 2).

2.3 AIEMMAN OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

Tutkinto- ja työtodistukset tarkistetaan opiskelijaksi hyväksytyiltä. Opiskelija hakee aiemmin hankitun osaamisensa tunnistamista ja tunnustamista kirjallisten dokumenttien perusteella. Opiskelija suorittaa itse vertailun Viittomakielialan koulutusohjelman opintojakson ja suorittamiensa opintojen sisältöjen tai muulla tavalla aiemmin hankkimansa osaamisen välillä ja tunnistaa itse, onko niiden välillä riittävästi yhteensopivuutta, jotta tunnustaminen voi tapahtua. Opiskelija voi sisällyttää opintoihinsa aiemmin hankitun osaamisen tunnustamis- ja tunnustamisprosessin (AHOT) kautta enintään 30 op tutkintoon kuuluvista opinnoista. Opinnäytetyöopintoja (OT1) ei kuitenkaan voi sisällyttää tällaisen menettelyn piiriin. Molemmilla oppilaitoksilla on omat ohjeistuksensa AHOT – prosessin tarkemmista menettelyistä.

Lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus sisällyttää vapaavalintaisiin opintoihinsa (VV) aiemmin suorittamiaan opintoja yhteensä 10op HOPS – ohjaajan kanssa sovittavien periaatteiden mukaisesti.

2.4 KOULUTUSOHJELMAN RAKENNE

SYV Syventävät opinnot 50 op

SYV0. Orientoivat opinnot (2 op)

SYV0.1. Orientoivat opinnot (2 op)

SYV1. Tulkkauspalvelut ja laatutyö (23 op)

SYV1.1. Tulkkauspalvelujärjestelmät (8 op)

SYV1.2. Tulkkitoiminnan toimenkuvat (5 op)

SYV1.3. Asiakkuuksien hallinta, tuotteistus ja markkinointi (5 op)

SYV1.4. Uusi viestintäteknologia ja saavutettavuus (5 op)

SYV2. Projektinhallinta (5 op)

SYV2.1. Projektin hallinta (5 op)

SYV3. Tulkkitoiminnan johtaminen oppivassa organisaatiossa (10 op)

SYV3.1. Tulkkitoiminnan johtaminen (5 op)

SYV3.2. Organisaatio-osaaminen (5 op)

SYV4. Tutkimus- ja kehittämistyön opinnot (10 op)

SYV4.1. Tutkimus- ja kehittämistyön opinnot I (5 op)

SYV4.2. Tutkimus- ja kehittämistyön opinnot II (5 op)

VV. Vapaasti valittavat opinnot (10 op)

VV1. Asiantuntijaviestintä ja teknologia (5 op)

VV2. Kielet, tulkkaus ja monikulttuurisuus (5 op)

OT. Opinnäytetyö (30 op)

OT1. Tutkimus- ja kehittämistyö (30 op)

2.5 OPINTOJEN JUOKSUTUS

<i>lukukausi</i>	<i>op</i>	<i>Opintojakso</i>				
1 (syksy)	20	SYV0.1. Orientoi- vat opinnot 2 op HUMAK	SYV1.1. Tulkkauspalvelujärjestelmät Diak 8 op		SYV4.1. Tutkimus- ja kehittämistyön- opinnot I HUMAK 5 op	VV1. opinnot Diak 5 op
2 (kevät)	25	SYV1.3. Asiakkuuksien hallinta, tuotteistus ja markkinointi HUMAK 5 op	SYV1.2. Tulkki- toiminnan toimenkuvat Diak 5 op	SYV1.4 Uusi viestintä- teknologia ja saavutettavuus Diak 5 op	SYV4.1. Tutkimus- ja kehittämistyön- opinnot II HUMAK 3op ja Diak 2op (yht. 5 op)	VV2. opinnot HUMAK 5 op
3 (syksy)	20	SYV3.2. Organisaatio- osaaminen HUMAK 5 op		SYV3.1. Tulkkitoiminnan johtaminen HUMAK 5 op	SYV2.1. Projektinhallinta Diak 5 op	OT1. Tutkimus ja kehittämistyö Diak ja HUMAK 5 op
4 (kevät)	25	OT1. Tutkimus ja kehittämistyö (jatkuu) Diak ja HUMAK 25 op				

3. OPINTOKOKONAISUUKSIEN KUVAUS

3.1. SYVENTÄVÄT OPINNOT 50 OP

3.1.1 ORIENTOIVAT OPINNOT 2 OP

ORIENTOIVAT OPINNOT 2 OP (SYV 0.1)

Sijoittuminen: 1. lv/syksy

Vastuuoppilaitos: HUMAK

Tavoitteet:

Opiskelija:

- tuntee koulutusohjelman sisällöt ja toteutustavan
- pystyy suorittamaan yamk – tasoista monimuototutkintoa tarkoituksenmukaisia opiskelutaitoja hyödyntäen
- osaa asettaa opinnoilleen omaan ammattilliseen kehittymiseen liittyviä tavoitteita

Sisällöt:

- koulutuksen esittely (tavoitteet ja toteutus)
- opiskelutaidot:
 - ajankäyttö
 - monimuoto-opiskelun käytännön periaatteet ja haasteet itselle
 - tiedonhaku
 - asiatekstien kirjoittamisen lajit (tyypilliset piirteet ja arviointi esim. essee, raportti)
 - kriittinen lähdekirjallisuuden tarkastelu
- opintojen tavoitteiden asettelu ja toteuttaminen omien ammatillisten/opinnäytetyön tavoitteiden kautta (mahdollisuuksien mukaan työnantajan kanssa)

Arviointi: suoritettu

TULKKAUSPALVELUJÄRJESTELMÄT 8 OP (SYV 1.1)

Sijoittuminen: 1. lv/syys

Vastuuoppilaitos: Diak

Tulkkipalvelujärjestelmät (8 op)

Tavoitteet

Opiskelija:

- tuntee suomalaisen yhteiskunnan palvelujärjestelmien rakenteita, päätöksenteko- ja rahoitusjärjestelmiä (esim. terveydenhuolto, sosiaalihuolto, työmarkkinat, koulutus) ja ymmärtää millainen vaikutus niillä on tulkkauspalveluiden järjestämisessä
- osaa hankkia tietoa tulkkauspalveluiden tuottamiseen, työkieliin, kääntämiseen ja tulkkaukseen sekä tulkin asiakaskuntiin liittyvistä/vaikuttavista laeista ja säädöksistä
- osaa arvioida alan tulkkauspalvelurakenteita, -prosessia ja niiden muutoksia asiantuntevasti ja kriittisesti
- hallitsee tulkkauspalveluiden tuottamisen ja kehittämisen periaatteet asiakaskunnan tarpeet huomioiden
- osaa käyttää tulkki- ja asiakasprofileita sekä palautejärjestelmiä kehittämisen välineinä
- tietää kilpailutuksen periaatteet ja osaa huomioida kilpailutuksen asettamat vaatimukset laatutyössä
- osaa soveltaa laatutyön teorian ja käytännön keskeisiä lähtökohtia ja periaatteita tulkkausalalla
- osaa palveluiden tuottamisen ja kehittämisen eri muotoja omalta alaltaan
- osaa tarkastella viittomakielialan tulkkitoiminnan kenttää osana laajempaa kääntämisen ja tulkkauksen alaa

Sisällöt:

- Tulkkauspalvelujärjestelmät
 - suomalaisen yhteiskunnan palvelurakenteet ja -järjestelmät
 - erilaiset tulkkauspalvelujärjestelmät
 - viittomakielen tulkkauspalvelun organisoituminen ja prosessikuvaus
 - viittomakielen tulkkauspalvelun kehittymisen ja kehittämisen periaatteet
 - tulkki- ja asiakasprofiilit, asiakaspalautejärjestelmät, tulkki-keskus
 - monipuolisen asiakaskunnan tarpeiden asettamat haasteet
- Alaan liittyvä lainsäädäntö
 - Edilexin käyttö
- Kilpailutus
 - kilpailutukseen vaikuttavat lait ja säädökset
 - kilpailutuksen peruseriaatteet
- Laatutyön teoreettiset ja käytännön toiminnan periaatteet
 - laatu- ja prosessit
 - laatu-ulottuvuudet
 - asiakastyytyväisyys
 - laadun arviointi ja mittaus (laatu-standardit ja -käsikirjat)

Arviointi: 1–5

TULKKITOIMINNAN TOIMENKUVAT 5 OP (SYV 1.2)

Sijoittuminen: 1. lv/kevät

Vastuuoppilaitos: Diak

Tavoitteet:

Opiskelija

- tuntee perustulkkauksen lisäksi muuhun viittomakielialan tulkkitoimintaan liittyviä tehtävänkuvia ja työtehtäviä
- ymmärtää erilaisten toimintaympäristöjen ja tehtävien vaikutukset viittomakielentulkin toimenkuvaan
- tuntee tulkkitoiminnan mahdollistavan hallinnollisen prosessin eri osa-alueet (prosessiajattelu)
- osaa laatia erilaisia työelämän asiakirjoja (esim. työvuorolistoja, tilastoja, toimintaohjeita)

Sisällöt:

- viittomakielentulkin toimenkuva erilaisissa tehtävissä (esim. tulkki sihteeri, työnjohtaja, välitystyöntekijä, edunvalvoja)
- viittomakielentulkin toimenkuva erilaisissa toimintaympäristöissä (esim. tulkki keskus, oppilaitokset, työpaikat, säätöt, virastot)
- tulkkitoiminnan mahdollistavat hallinnolliset prosessit
- hallinnolliset asiakirjat

Arviointi: 1–5

Sijoittuminen: 1. l/kevät

Vastuuoppilaitos: Humak

Tavoitteet:

Opiskelija:

- osaa määritellä oman työorganisaation toimijoiden viittomakielialan osaamisen vahvuusalueeta
- kykenee peilaamaan oman organisaationsa osaamista markkinoiden kysyntään
- ymmärtää asiakaspalvelun merkityksen yritykselle
- osaa kartoittaa potentiaaliset asiakasryhmät ja rakentaa erilaisia tuotepaketteja asiakkaan tarpeiden mukaisesti
- ymmärtää profiloinnin antamat mahdollisuudet tuotteistukselle ja markkinoinnille
- ymmärtää, mitä tarkoittaa asiakaslähtöinen ajattelu suhteessa tulkin työn rajoihin ja rajoituksiin (ammattieettiset säännöt)
- osaa soveltaa palveluiden markkinoinnin periaatteita

Sisällöt:

- profiloituminen
- palveluiden tuotteistaminen ja tuotteistusprosessi
- palveluiden markkinointi (esim. päätöksenteon apuvälineet, yrityksen kilpailukeinot, markkinointiviestintä, seurantajärjestelmät)
- ennakointi ja heikkojen signaalien tunnistaminen, business intelligence
- tulkkipalveluiden tuotteistamisen reunaehdot (esim. ammattieettiset säännöt)

Arviointi: 1–5

Sijoittuminen: 1. lv/ kevät

Vastuuoppilaitos Diak

Tavoitteet:

- ymmärtää eri tiedotusvälineissä tulkkauksen ominaispiirteet ja vaatimukset
- hallitsee syvälliset tiedot erilaisten kuulo- ja kuulonäkövammojen sekä kielihäiriöiden erityispiirteistä tulkkauksen ja viestintäteknologian näkökulmasta
- osaa suunnitella erilaisia toimintaympäristöjä siten, että tulkkauspalveluiden saavutettavuus olisi mahdollisimman laajaa ja ottaisi huomioon asiakkaiden erilaiset tarpeet
- osaa hyödyntää tehokkaasti ja laadukkaasti tulkkausalan teknologiaa ja verkkoja työssään
- osaa Kelan järjestämän etätulkkauspalvelun periaatteet ja käytännöt
- osaa toimia asiantuntijana tulkkauslaitteiden (kiinteät ja liikuteltavat) käytössä

Sisältö:

- mobiilit ja kiinteät etätulkkauslaitteet
- monimedia-/ ja virtuaalitulkkaus
- televisiotulkkaus
- erilaisten asiakaskuntien erityispiirteet
- erilaisten tulkkausympäristöjen luominen
- kielentulkkauksen ja ymmärtämisen rajapinnat

Arviointi: 1 – 5

PROJEKTIHALLINTA 5 OP (SYV 2.1)

Sijoittuminen: 2. l/syksy

Vastuuooppilaitos Diak

Tavoitteet:

Opiskelija:

- hallitsee projektin elinkaaren sekä sen vaiheisiin liittyvät erityispiirteet
- osaa toimia projektissa erilaisissa tehtävissä (johtaja, sihteeri, ryhmän jäsen)
- tietää alalla meneillään olevat merkittävimmät kansalliset ja kansainväliset projektit ja osaa hankkia tietoa niistä

Sisältö:

- projektin ideointi ja projektisuunnitelman tekeminen
- projekti-/hankehakemuksen tekeminen
- projektihenkilöiden vastuut
- projektin hallinta, talous, kirjanpito, väliraportointi ja tiedottaminen
- projektin päättäminen, loppuraportointi, arviointi sekä projektin tulosten saattaminen arjen työvälineeksi

Arviointi: 1 – 5

TULKKITOIMINNAN JOHTAMINEN 5 OP (SYV3.1)

Sijoittuminen: 2. lv/syksy

Vastuuoppilaitos: HUMAK

Tavoitteet:

Opiskelija:

- osaa asettaa tavoitteet toiminnalleen ja työyhteisönsä toiminnalle
- osaa laatia toimintastrategioita
- osaa tiimityön ja johtamisen perusteet
- hallitsee ansaintalogiikan perusteet
- hallitsee henkilöstösuunnittelun ja rekrytoinnin perusteet

Sisältö:

- Viittomakielialan tulkkitoiminnan organisaation toiminnan ja työyhteisön tavoitteiden asettaminen
- Toimintastrategian laatimisen peruseriaatteet
- Johtamisen ja tiimityön perusteet
- Yritystoiminnan laajentaminen ja rekrytointi
- Ansaintalogiikka, kannattavuus ja yrityksen talous

Arviointi: 1 - 5

Sijoittuminen: 2. lvsyky

Vastuuoppilaitos: HUMAK

Tavoitteet:

Opiskelija:

- ymmärtää oppivan organisaation toimintaperiaatteet
- osaa soveltaa oppivan organisaation toimintaperiaatteita työelämän kehittämisessä ja organisoinnissa
- osaa käyttää työn muutoksen hallinnassa tarvittavia työvälineitä
- osaa vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon yhteistyössä asiakkaiden ja muiden toimijoiden kanssa sekä kykenee kantamaan sekä yhteiskunnallista että sosiaalista vastuuta
- osaa toimia asiantuntijana olemassa olevissa viittomakielialan sisäisissä ja elintärkeissä alan ulkopuolisissa verkostoissa

Sisältö:

- viittomakielentulkki oppivassa organisaatiossa
 - oppivan organisaation peruseriaatteet
 - työkuultuurin kehittäminen ja organisointi viittomakielialan oppivassa organisaatiossa
- työn muutoksen työvälineet viittomakielialan organisaatiossa
 - tarpeellinen vs. haitallinen muutos
 - itsensä johtaminen
 - työssä jaksamisen välineet (esim. työssä uupumisen ehkäisy)
 - työn hallinta ja organisointi (esim. työn oikea mitoittaminen, aikatauluttaminen)
 - yhteiskunta ja organisaatio
 - yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinot
 - yhteiskunnallinen ja sosiaalinen vastuu
- työnohjaus

Arviointi: 1-5

3.1.5 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTYÖN OPINNOT 10 OP

TUTKIMUS JA KEHITTÄMISTYÖN OPINNOT I; 5 OP (SYV4.1)

Sijoittuminen: 1. lv/syys

Vastuuoppilaitos: HUMAK

Tavoitteet:

Opiskelija:

- ymmärtää YAMK -opinnäytetyön erityispiirteet
- ymmärtää arvojen, katsomuksen ja näkemysten merkityksen tutkimustyön taustalla
- osaa jäsentää tutkimus- ja kehittämisprosessia teoreettisesti
- osaa soveltaa erilaisia opinnäytetyön laadullisia ja määrällisiä tutkimus- ja tiedonhankintamenetelmiä

Sisällöt:

- YAMK- opinnäytetyö
- arvot ja katsomukset tutkimustyön taustavaikuttajina
- tutkimus- ja kehittämisprosessi teoriassa ja käytännössä
- laadulliset aineistonkeruumenetelmät
- määrälliset aineistonkeruumenetelmät

Arviointi: 1-5

TUTKIMUS JA KEHITTÄMISTYÖN OPINNOT II; 5 OP (SYV4.2)

Sijoittuminen: 2. lv/kevät

Vastuuoppilaitos: HUMAK ja Diak

Tavoitteet:

Opiskelija:

- osaa suunnitella alan kehittämiseen liittyvän tutkimus- ja kehittämistyöprosessin
- osaa tehdä opinnäytetyön toteuttamisen kannalta mielekkäitä metodologisia valintoja
- osaa arvioida tutkimus- ja kehittämistyöprosessin toimivuuden kannalta keskeisiä tekijöitä

Sisällöt:

- tutkimus- ja kehittämisprosessi käytännössä
- oman kehityshankkeen tutkimusmetodiikan hallinnan syventäminen
- omaan tutkimus- ja kehittämistyöhön liittyvä ideapaperi ja opinnäytetyösuunnitelma
- toisten tutkintoa suorittavien opiskelijoiden opinnäyteideapapereiden ja suunnitelmien arviointi

Arviointi: 1-5

3.2 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT 10 OP

3.2.1 ASiantuntijaviestintä ja teknologia 5 OP

ASiantuntijaviestintä ja teknologia 5 OP (VV1)

Aikataulu: 1. Iv/syksy

Vastuuoppilaitos: Diak

Tavoitteet:

Opiskelija:

- osaa tiedottaa toiminnastaan/työpaikkansa toiminnasta monikanavaisesti
- osaa hankkia ja tuottaa asiantuntijaluentoja ja -lausuntoja sisältöjä
- osaa hyödyntää viestintävälineitä ja –kanavia asiantuntijatoiminnassaan
- osaa markkinoida osaamistaan
- osaa tekijänoikeudet

Sisältö:

Asiantuntijaviestintä (luennointi, opetus, esiintymistaito)

- yksisuuntaisuus, kaksisuuntaisuus
- kouluttajan näkökulma
- globaali näkökulma
- tiedottaminen , yhteisöviestintä (valistus/opetus ”educational”, ohjaus- ja opastustaidot)
- sisällön tuotantotaidot (luennot, lausunnot, kirjelmät, vaikuttaminen)
- ilmaisutaito (kirjallinen, suullinen, viitottu)
- tekniset välineet viestinnässä
- nopea, tehokas ja kulttuurisesti sopiva viestintä asiakkaiden kanssa

Puheviestintä

- esiintyminen, ilmaisutaito (suullinen, viitottu), neuvottelutaito
- esiintymistilanteet

Verkkoviestintä (monikanavaisuus, esteettömyys ja saavutettavuus)

- monisuuntaisuus
- toimintaympäristöjen rakentaminen
- sisällön tuotantotaidot (tiedon hankinta, verkostot)
- verkon mahdollistamat ilmaisukeinot (kirjallinen, suullinen, viitottu)
- WebCT, ConnectPro
- sosiaaliset mediat wiki, blogi, Facebook

Viestinnän etiikka

- tekijänoikeudet

Arviointi: Suoritettu/Täydennettävä

3.2.2 KIELET, TULKKAUS JA MONIKULTTUURISUUS 5 OP

KIELET, TULKKAUS JA MONIKULTTUURISUUS 5 OP (VV2)

Sijoittuminen: 2. lv/kevät

Vastuuyksikkö: HUMAK

Tavoitteet:

Opiskelija:

- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida tämän opintokokonaisuuden puitteissa tapahtuvan itsenäisen asiakokonaisuuden
- tietää viittomakielialan toimintaympäristöjen ja –tapojen erityispiirteitä valitsemaansa kohteeseen liittyen
- osaa hyödyntää viittomakieltä ja vieraita kieliä kartuttaessaan tietojaan ja taitojaan valitsemassaan toimintaympäristössä/tehtävässä
- kykenee peilaamaan valitsemansa kohteen erityispiirteitä suhteessa jo olemassa oleviin tieto- ja taitorakenteisiinsa ja analysoimaan toteuttamansa kokonaisuuden kautta saavuttamia oppimistuloksia

Sisältö:

Kieliopinnot (esim.):

- Perusteita kansainvälisestä viittomisesta, suomenruotsalaisesta viittomakielestä tai jonkin maan kansallisesta viittomakielestä
TAI
- jonkin jo hyvin hallitsemansa puhutun kielen tietojen ja taitojen syventäminen

Tulkkausopinnot (esim.):

- tulkkausprojekti (kansainvälisen tilaisuuden tulkkauksen koordinointi, monikieliset tilanteet)
- reletulkkaus (viittomakielisten tulkkiensa kanssa toimimisen periaatteet) konferenssitulkkaus

Kulttuuriopinnot (esim.):

- monikulttuurisuusopinnot
- kotimaisten maahanmuuttajakokousten parissa tehtävä korkea-asteen kehittämistyö

Arviointi: Suoritettu/Täydennettävä

Lisätietoja:

Tämä opintokokonaisuus henkilökohtaistetaan. Opintojaksoon voi sisällyttää/tässä opintojaksossa voi hyväksilukea kieli-, tulkkaus- ja/tai kulttuuriopintoja. Opintojakson voi suorittaa esim. tenttimällä, harjoitteluna, kansainvälisenä vaihtona ja/tai projektina. Kirjallisuus määräytyy valitun osa-alueen mukaan, sovitaan opintojaksosta vastaavan lehtorin kanssa

3.3 OPINNÄYTETYÖOPINNOT 30 OP

3.3.1 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTYÖ 30 OP

TUTKIMUS JA KEHITTÄMISTYÖ 30 OP (OT1)

Sijoittuminen: 2 lv/syksy ja kevät

Vastuuoppilaitos: HUMAK ja Diak

Tavoitteet:

Opiskelija:

- tunnistaa viittomakielialan kehittämistarpeita
- osaa tuottaa ja soveltaa alaa koskevaa uutta tietoa
- osaa itsenäisesti päivittää vk-alan tutkimusta ja ammattikäytäntöjen kehittämistä koskevaa tietoa
- osaa laatia tutkimuksellisen kehittämistehtävän raportin

Sisältö:

- tutkimuksellisen kehittämistehtävän toteuttaminen (sis. aineiston kerääminen ja analysointi)
- tutkimuksellisen kehittämistehtävän raportointi
- seminaariesitykset

Arviointi: 1-5

4. OPINNÄYTETYÖN TEKEMINEN

4.1 YLEMPÄÄN AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTOON JOHTAVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET JA OPETUKSEN TAVOITTEET

Opinnäytetyön laajuus on 30 opintopistettä.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen yleisenä tavoitteena on antaa opiskelijalle

A työelämän kehittämisen edellyttämät laajat ja syvälliset tiedot asianomaiselta alalta sekä tarvittavat teoreettiset tiedot asianomaisen alan vaativissa asiantuntija- ja johtamistehtävissä toimimista varten;

B syvälinen kuva asianomaisesta alasta, asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä valmius asianomaisen alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehityksen seuraamiseen ja erittelyyn;

C valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammattitaidon kehittämiseen

D työelämässä vaadittava hyvä viestintä- ja kielitaito sekä

E kansainvälisen vuorovaikutuksen ja ammatillisen toiminnan edellyttämät valmiudet.

Syventävien ammattiopintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle mahdollisuus syventää teorian soveltamista käytäntöön, analyttisiä taitoja, projektin johtamisen sekä tutkimus- ja kehitystyöhön osallistumisen taitoja ja sosiaalisia taitoja. Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöhön.

(Valtionneuvoston asetus 352/2003, 7 a § (16.6.2005/423) ja 10 § (16.6.2005/423).

4.2 OPINNÄYTETYÖN LUONNE

Opinnäytetyön tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kykynsä viittomakielialan kehittämistä koskevan uuden tiedon tuottamiseen ja soveltamiseen sekä valmiutensa monialaisen viittomakielialan kehittämistä koskevan tutkimustiedon ja ammattikäytäntöjen kehityksen seuraamiseen. Opinnäytetyö on tutkimuksellinen kehittämistehtävä tai soveltava tutkimus, jossa korostuu toimialan työelämän kehittäminen sekä valmius itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöhön. Opinnäytetyö rakentuu ylempään ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa hankittavan osaamisen ja muun opinnäyteteemaan liittyvän aineiston sekä omakohtaisen työelämäkokemuksen perustalle. Opinnäytetyön tavoitteena on omalta osaltaan toteuttaa ammattikorkeakoulun alueellista kehitystehtävää.

Opinnäytetyö voi olla toiminnallinen kehittämistyö, joka sisältää käytännön toteutuksen työelämän kehittämistehtävästä (esim. menetelmänkehitysprosessi, moniammatillinen projektitoiminta, ohjeistus tai projekti) ja opinnäyteraportin.

Opinnäytetyö tehdään pääsääntöisesti yksilötyönä. Prosessissa korostuu opiskelijan, työelämän ja ammattikorkeakoulun yhteisöllinen vuorovaikutus niin aiheenvalinnan, toteutustavan kuin tavoitteidenkin osalta. Lisäksi opinnäytetyö pyritään kytkemään ammattikorkeakoulujen omaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan profiiliin.

4.3 HANKKEISTETUT OPINNÄYTETYÖT

Työelämälähtöistä opinnäytetyötä kutsutaan hankkeistetuksi opinnäytetyöksi. Tällöin yksi seuraavista AMKOTA:n edellyttämistä kolmesta kriteeristä täytyy täytyä:

- työelämä maksaa joko ammattikorkeakoululle tai opiskelijalle työn tekemisestä
- opinnäytetyölle on nimetty ohjaajaksi työelämän edustaja
- työyhteisön tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia omassa toiminnassaan.

Opinnäytetyö voidaan liittää osaksi Humakin tai Diakin omaa tutkimus- ja kehitystyötä. Tämän mahdollisuuden hyväksi käyttäminen on suositeltavaa.

4.4 OIKEUDET OPINNÄYTETYÖN TULOKSIIN

Opinnäytetyön tekemisen yhteydessä on huomioitava siihen liittyviä lakisääteisiä asioita, esim. erilaiset oikeudet opiskelijan työntuloksiin. Tämän lisäksi on huomioitava vastuukysymykset tapaturma- vahingonkorvausasioissa, joista opiskelija ja toimeksiantaja sopivat erikseen opinnäytetyösopimuksenteon yhteydessä.

4.5 OPINNÄYTETYÖN JULKISUUS

Opinnäytetyö on korkeakoulututkinnon osa, jonka tulee olla avoimesti arvioitavana. Opinnäytetyöstä tulee julkinen sen jälkeen, kun ohjaaja on sen hyväksynyt. Julkisuudella taataan opinnäytetöiden objektiivinen ja tasapuolinen arviointi.

Jos opinnäytetyöhön sisältyy liike- tai ammattisalaisuuksia, nämä luottamukselliset tiedot sijoitetaan varsinaisesta työstä erilliseen tausta-aineistoon, joka jää toimeksiantajan käyttöön. Näistä on erikseen sovittava opinnäytetyösopimuksessa.

5. OPINNÄYTETYÖN ARVIOINTI

5.1 ARVIOINTIKRITEERIT

Humakin ja Diakin opiskelijoiden opinnäytetyöt arvioidaan kummankin oppilaitoksen omien arviointikriteerien perusteella. Molemmista oppilaitoksista nimetään opinnäytetyölle oma arvioija. Opinnäytetyön arvosana muodostuu molempien arvioijien lausuntojen pohjalta tasapuolisesti.

5.1.1 DIAKIN ARVIOINTIKRITEERIT

I TEHTÄVÄN ASETTELU

Työelämälähtöisyys: opinnäytetyö hyödyttää työelämää, kehittää työtä työpaikan tai alan tasoilla ja vastaa näiden tarpeisiin (tuottaa uutta tietoa, toimintamalleja, menetelmiä, tuotteita tms.)

Ammatillinen kasvu: asetetut ammatillisen osaamisen ja kehittymisen tavoitteet.

Tehtävänasettelu: tehtävänasettelun ja tutkimusongelman selkeys, tehtyjen rajausten mielekkyys, selkeys ja perustelut.

II KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Lähestymistavan toimivuus: Valitun lähestymistavan mielekkyys tehtäväasettelun kannalta, opinnäytetyön tyyppin (tutkimustyyppinen tai toiminnallinen opinnäytetyö) ja valittujen työ- ja tutkimusmenetelmien perusteleminen ja kriittinen arviointi.

Työ-, kehittämis- ja tutkimusmenetelmien hallinta: toimintakäytäntöjen sekä työvälineiden ja -menetelmien hallinta, aineiston tuottamisen ja hankinnan menetelmien osaaminen, aineiston riittävyys ja relevanssi, analyysimenetelmien hallinta, työ-, kehittämis- ja/tai tutkimusprosessin läpinäkyvyys.

Opinnäyteprosessin hallinta: työprosessin ja ajankäytön organisointi, omatoimisuus, vastuullisuus ja eettisyys. Etenkin kehittämishankkeissa ja produktioissa prosessin yhteys työelämään suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Työnjako, jos useampia tekijöitä.

III PERUSTELUT JA OMA AJATTELU

Käsiteltävien asioiden käsitteellistäminen: toiminnan ja tutkimuksen tietoperusta ja viitekehys, käsitteiden ymmärtäminen ja määrittely, ilmiöiden näkeminen laajempien kokonaisuuksien osina

Lähteiden hyödyntäminen ja tiedonhankinta: tiedonhankinnan laajuus, relevanssi ja monipuolisuus, lähteiden hyödyntäminen työssä, lähdekritiikki

Oma ajattelu ja argumentaatio: oman ajattelun esiintyminen opinnäytetyössä, perustellut johtopäätökset ja kehittämisehdotukset, eettisten kysymysten käsittely, innovatiivisuus

Mielekäs vuorovaikutus: opinnäytetyön ohjaukseen ja seminaarityöskentelyyn osallistuminen, kyky antaa, vastaanottaa ja hyödyntää palautetta

IV ASiantuntijuuden Kehittyminen ja Ammatillinen Vaikuttavuus

Tutkiminen ja kehittäminen: tutkimus- ja kehittämisosaamisen kehittyminen, kansainvälisen ja kansallisen tutkimustiedon ja ammattikäytäntöjen hyväksi käyttäminen.

Alan ajankohtaisten kysymysten jäsentäminen: työpaikkatason ilmiöiden kytkeminen laajempaan alueelliseen, kansalliseen ja kansainväliseen kontekstiin, historiallisen perspektiivin huomioiminen.

Ammatilliset käytännöt: asiantuntijuus, johtamisen ja alan valtasuhteiden ymmärtäminen, opinnäytetyön merkitys.

IV MUOTO

Kieliasu: oikeakielisuus, opinnäytetyöhön sopiva tyyli, tekstin sisäinen eheys, ilmaisuuden sujuvuus ja rikkaus.

Rakenne: selkeys ja loogisuus, tekstin asettelu, ulkoasu ja lähdemerkinnät Diakin antaman ohjeistuksen mukainen.

Opinnäytetyön esitystilanne: valmistelu, perustelut, esitystapa.

TAULUKKO 3¹. YAMK-OPINNÄYTETYÖN ARVIOINTIKRITEERIT

Arviointikriteerit	Tyydyttävä 1	Hyvä 3	Kiitettävä 5
I Tehtävän asettelu	<p><u>Työelämälähtöisyys:</u> Aihe kuuluu omaan ammattialaan ja liittyy työelämän- ja/tai alueellisiin kehittämistarpeisiin.</p> <p><u>Ammatillinen kasvu:</u> Ammatillisen osaamisen ja kehittymisen tavoitteita on asetettu.</p> <p><u>Tehtävän asettelu:</u> Tehtävän asettelu selkeydessä on puutteita, rajaus ei ole kaikilta osin onnistunut. Tehtävän asettelua on perusteltu kapea-alaisesti.</p>	<p><u>Työelämälähtöisyys:</u> Aihe liittyy läheisesti työelämän- ja/tai alueellisiin kehittämistarpeisiin.</p> <p><u>Ammatillinen kasvu:</u> Ammatillisen osaamisen ja kehittymisen tavoitteet on asetettu selkeästi. Ammatillisen kehittymisen tavoitteita on asetettu myös työyhteisöön ja /tai alan toimijoihin.</p> <p><u>Tehtävän asettelu:</u> Tehtävän asettelu on selkeä ja mielekäs ja se on perusteltu työssä</p>	<p><u>Työelämälähtöisyys:</u> Aihe on innovatiivinen ja merkittävä työelämän/alueellisten kehittämistarpeiden näkökulmasta.</p> <p><u>Ammatillinen kasvu:</u> Ammatillisen osaamisen ja kehittymisen tavoitteet on asetettu selkeästi korkealle tasolle, ne ovat sopusuunnassa tehtävänasettelun kanssa ja mahdolliset saavuttaa.</p> <p><u>Tehtävän asettelu:</u> Tehtävän asettelu on oivaltava, haastava, selkeä ja mielekäs ja se on perusteltu työssä monipuolisesti sekä työelämän kehittämis- että tutkimuslähtöisesti.</p>

¹ Taulukossa on esitetty vain arvosanojen 1, 3 ja 5 mukaiset arviointikriteerit. Arvosanat 2 ja 4 sijoittuvat alla esitettyjen kriteereiden väliin.

<p>II Toteutus</p>	<p><u>Valitun lähestymistavan toimivuus:</u> Lähestymistapa on osin ongelmallinen asetettuun tehtävään nähden. Lähestymistapaa ei ole riittävästi perusteltu.</p> <p><u>Työ- ja tutkimusmenetelmien hallinta:</u> Käytettyjen työmenetelmien osaamisessa on puutteita. Aineisto on suppeaa ja yksipuolista. Analyysi jää pintapuoliseksi ja epäsystemaattiseksi.</p> <p>Työmenetelmien ja/tai tutkimusaineiston hankinnan ja analyysin vaiheet on kuvattu, mutta kuvauksen selkeydessä ja tarkkuudessa on puutteita.</p> <p><u>Opinnäyteprosessin hallinta:</u></p> <p>Työprosessin ja ajankäytön hallinnassa on ollut selviä ongelmia. Opiskelijan toiminta on ollut epäitsenäistä. Opiskelija ei ole osoittanut ylemmän tutkinnon opinnäytetyön edellyttämää vastuullisuutta ja eettistä harkintaa. Työnjaossa on ilmennyt ongelmia (jos useampi tekijä).</p>	<p><u>Lähestymistavan toimivuus:</u> Lähestymistapa on tarkoituksenmukainen tehtävän kannalta ja sen valinta on selkeästi perusteltu.</p> <p><u>Työ- ja tutkimusmenetelmien hallinta:</u> Opiskelija hallitsee käytetyt työ- ja tutkimusmenetelmät opinnäytetyön edellyttämällä tasolla. Aineisto on riittävä ja tarkoituksenmukaista ja hankittu tarkoitukseen sopivalla tavalla. Aineiston tai työn analyysi on toimivaa. Aineiston hankinnan ja analyysin vaiheet ja menetelmät on kuvattu selkeästi.</p> <p><u>Opinnäyteprosessin hallinta:</u> Työprosessi ja ajankäyttö ovat suunniteltuja ja toimivia. Opiskelija on edennyt sovitun aikataulun mukaisesti. Opiskelija on toiminut vastuullisesti ja eettisesti. Yhteys työelämään on ollut tarkoituksenmukaista ja toimivaa prosessin eri vaiheissa (suunnittelu, toteutus ja arviointi). Työnjako on ollut tarkoituksenmukaista ja tasapuolista (jos useampi tekijä).</p>	<p><u>Lähestymistavan toimivuus:</u> Lähestymistapa on eri näkökulmista toimiva. Erilaisia vaihtoehtoja on tarkasteltu kriittisesti, ja valittu lähestymistapa ja menetelmät on perusteltu selkeästi ja monipuolisesti.</p> <p><u>Työ- ja tutkimusmenetelmien hallinta:</u> Opiskelija hallitsee erinomaisesti käytetyt työprosessit ja – ja tutkimusmenetelmät. Aineisto on runsasta ja monipuolista ja hankittu tarkoitukseen sopivalla tavalla. Aineiston analyysi on oivaltavaa ja systemaattista.</p> <p>Aineiston hankinnan ja analyysin vaiheet ja menetelmät on kuvattu selkeästi ja johdonmukaisesti.</p> <p><u>Opinnäyteprosessin hallinta:</u> Työprosessi ja ajankäyttö ovat hyvin suunniteltuja ja opiskelija on pysynyt suunnitellussa aikataulussa. Opiskelija on toiminut itsenäisesti ja vastuullisesti, osoittanut eettistä harkintaa ja noudattanut sopimuksia. Yhteys työelämään on ollut suunnitelmallista, tarkoituksenmukaista ja vastuullista prosessin eri vaiheissa (suunnittelu, toteutus ja arviointi). Työnjako on ollut tarkoituksenmukaista ja tasapuolista (jos useampi tekijä).</p>
<p>III Perustelut ja oma ajattelu</p>	<p><u>Käsitteellistäminen:</u> Käsitteiden valinta, määrittely ja käyttö on pääsääntöisesti virheetöntä, mutta kapeaa. Tietoperusta on melko suppea. Asiat on</p>	<p><u>Käsitteellistäminen:</u> Käsitteiden valinta ja määrittely on loogista ja monipuolista. Käsiteltävät ilmiöt kytketään laajempiin kokonaisuuksiin perustellusti. Tietoperusta</p>	<p><u>Käsitteellistäminen:</u> Käsitteiden valinta ja määrittely on loogista, oivaltavaa, perusteltua ja asiantuntevaa. Käsiteltävät ilmiöt kytketään luontevasti osaksi laajempia kokonaisuuksia. Tietoperusta</p>

	<p>ymmärretty, mutta perustelut ovat kapea-alaisia ja johdonmukaisuudessa voi olla joitakin puutteita.</p> <p><u>Lähteet ja tiedonhankinta:</u> Kotimaisia lähteitä on käytetty tarkoituksenmukaisesti, mutta ulkomaisia lähteitä on käytetty suppeasti. Lähdekritiikkiä on esitetty, mutta se on osin kapeaa. Lähteet ovat relevantteja.</p> <p><u>Oma ajattelu:</u> Opiskelijan oma ajattelu ja argumentaatio tulevat esille epätasaisesti. Perusteluja ja johtopäätöksiä on pohdittu osin yksipuolisesti. Eettisiä kysymyksiä on käsitelty kapea-alaisesti.</p> <p><u>Vuorovaikutus:</u> Opiskelija ei ole hyödyntänyt ohjausta ja vertaispalautetta parhaalla mahdollisella tavalla opinnäytetyössään. Ohjaustilanteisiin ja seminaareihin valmistautuminen on ollut puutteellista.</p>	<p>on monipuolinen. Kokonaisuuden ymmärtäminen näkyy käsittelyssä, perusteluissa ja valinnoissa.</p> <p><u>Lähteet ja tiedonhankinta:</u> Kotimaisia ja ulkomaisia lähteitä on käytetty tarkoituksenmukaisesti ja arvioitu kriittisesti. Lähteet ovat relevantteja ja ajankohtaisia.</p> <p><u>Oma ajattelu:</u> Oma ajattelu, argumentaatio ja asian ymmärtäminen tulevat esille hyvin. Perustelut ja johtopäätökset ovat selkeitä. Eettisiä kysymyksiä on käsitelty monipuolisesti ja opiskelija on perustellut hyvin omat ratkaisunsa. Opinnäytetyössä on innovatiivisia aineksia.</p> <p><u>Vuorovaikutus:</u> Opiskelija on osallistunut ohjaukseen tarkoituksenmukaisesti ja on hyödyntänyt ohjausta ja vertaispalautetta hyvin opinnäytetyössään. Opiskelija on valmistautunut ohjaustilanteisiin ja seminaareihin. Seminaarityöskentely on ollut aktiivista.</p>	<p>on laaja ja monipuolinen. Asioiden syvälinen ymmärtäminen näkyy käsittelyssä, perusteluissa ja valinnoissa.</p> <p><u>Lähteet ja tiedonhankinta:</u> Kotimaisia ja ulkomaisia lähteitä on käytetty runsaasti, monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lähteitä on arvioitu kriittisesti. Lähteet ovat relevantteja, korkeatasoisia ja ajankohtaisia.</p> <p><u>Oma ajattelu:</u> Oma ajattelu, argumentaatio ja asian ymmärtäminen tulevat monipuolisesti esille. Perustelut ja johtopäätökset ovat selkeitä, oivaltavia ja loogisia. Eettisiä kysymyksiä on käsitelty monipuolisesti ja opiskelija on perustellut omat ratkaisunsa. Opinnäytetyö on innovatiivinen ja työelämää kehittävä.</p> <p><u>Vuorovaikutus:</u> Opiskelija on osallistunut ohjaukseen aktiivisesti ja hyödyntänyt ohjausta, vertaispalautetta ja työelämän osaamistaan oivaltavasti opinnäytetyönsä kehittämisessä. Opiskelija on valmistautunut ohjaustilanteisiin ja seminaareihin hyvin. Seminaarityöskentely on ollut aktiivista, rakentavaa ja kannustavaa.</p>
IV Asiantuntijuuden kehittyminen ja ammatillinen vaikuttavuus	<p><u>Tutkiminen ja kehittäminen:</u> Tutkimus- ja kehittämisosaaminen on hyvien perustutkinnon töiden tasolla. Kansainvälistä ja kansallista tutkimustietoa ja ammattikäytäntöjä on hyödynnetty.</p> <p><u>Alan ajankohtaisten</u></p>	<p><u>Tutkiminen ja kehittäminen:</u> Tutkimus- ja kehittämisosaaminen on kehittyneempää kuin perustutkinnoissa. Kansainvälistä ja kansallista tutkimustietoa ja ammattikäytäntöjä on hyödynnetty.</p> <p><u>Alan ajankohtaisten</u></p>	<p><u>Tutkiminen ja kehittäminen:</u> Tutkimus- ja kehittämisosaaminen on selvästi kehittyneempää kuin perustutkinnoissa. Kansainvälistä ja kansallista tutkimustietoa ja ammattikäytäntöjä on käytetty monipuolisesti ja hyvin.</p> <p><u>Alan ajankohtaisten</u></p>

	<p><u>kysymysten jäsentäminen:</u> Työpaikkatason ilmiöt on kytketty laajempaan kontekstiin.</p> <p><u>Ammatilliset käytännöt:</u> Johtamiseen ja alan valtasuhteisiin liittyviä elementtejä ja ilmiöitä on käsitelty. Opiskelijan asiantuntijuus tulee epätasaisesti esille. Opinnäytetyön laajempaa merkitystä on pohdittu suppeasti.</p>	<p><u>kysymysten jäsentäminen:</u> Työpaikkatason ilmiöt on kytketty laajempaan alueelliseen, kansalliseen ja kansainväliseen kontekstiin. Myös historiallisen muutoksen merkitys on nähty.</p> <p><u>Ammatilliset käytännöt:</u> Johtamiseen ja alan valtasuhteisiin liittyvät elementit ja ilmiöt on ymmärretty. Opiskelijan asiantuntijuus tulee selkeästi esille. Opinnäytetyön laajempaa merkitystä on pohdittu useista näkökulmista. jatkokehittämisaiheita on esitetty.</p>	<p><u>kysymysten jäsentäminen:</u> Työpaikkatason ilmiöt on kytketty laajempaan alueelliseen, kansalliseen ja kansainväliseen kontekstiin. Asioiden ja ilmiöiden historiallisen muutoksen merkitys on otettu hyvin huomioon.</p> <p><u>Ammatilliset käytännöt:</u> Johtamiseen ja alan valtasuhteisiin liittyviä elementtejä ja ilmiöitä on analysoitu oivaltavasti. Opiskelijan asiantuntijuus tulee opinnäytetyössä selkeästi ja monipuolisesti esille.</p> <p>Opinnäytetyön laajempaa merkitystä on pohdittu monipuolisesti ja kriittisesti. Jatkokehittämisaiheita on esitetty eri näkökulmista.</p>
V Muoto	<p><u>Kieliasu:</u> Kielen sujuvuudessa on puutteita ja siinä on virheitä. Tyyli on pääosin sopivaa. Teksti muodostaa kokonaisuuden.</p> <p><u>Rakenne:</u> Opinnäytetyön rakenne on selkeä. Tekstin asettelussa, ulkoasussa ja lähdemerkinnöissä on jonkin verran virheitä.</p> <p><u>Esitystilanne:</u> Esitys on havainnollinen. Opiskelija perustelee ratkaisunsa ja vastauksensa esitettyihin kysymyksiin.</p>	<p><u>Kieliasu:</u> Kieli on sujuvaa ja melkein virheetöntä. Tyyli sopii hyvin kyseiseen opinnäytetyöhön. Teksti muodostaa eheän kokonaisuuden.</p> <p><u>Rakenne:</u> Opinnäytetyön rakenne on selkeä. Tekstin asettelu, ulkoasu ja lähdemerkinnät ovat ohjeiden mukaiset.</p> <p><u>Esitystilanne:</u> Esitys on havainnollinen ja vuorovaikutteinen. Opiskelija perustelee ratkaisunsa ja vastauksensa esitettyihin kysymyksiin.</p>	<p><u>Kieliasu:</u> Kieli on sujuvaa ja virheetöntä. Tyyli on tarkoin harkittu ja sopii kyseiseen opinnäytetyöhön. Teksti muodostaa eheän, johdonmukaisesti etenevän, luontevan ja vivahteikkaan kokonaisuuden.</p> <p><u>Rakenne:</u> Opinnäytetyön rakenne on selkeä ja perusteltu. Tekstin asettelu, ulkoasu ja lähdemerkinnät ovat ohjeiden mukaiset.</p> <p><u>Esitystilanne:</u> Esitys on havainnollinen ja viimeistelty. Esitys on vuorovaikutteinen ja joustava. Opiskelija perustelee ratkaisunsa ja vastauksensa esitettyihin kysymyksiin. Opiskelija tuo perusteluissaan esille vaihtoehtoisia ratkaisumalleja.</p>

5.2.2 HUMAKIN ARVIOINTIKRITEERIT

Opinnäytteen arvioinnissa kiinnitetään huomiota seuraaviin osa-alueisiin:

- 1 opinnäytteen aihevalinta ja opinnäytteelle asetettujen tavoitteiden täytyminen
- 2 opinnäytteessä käytettyjen menetelmien tarkoituksenmukaisuus ja menetelmällinen osaaminen
- 3 tulosten ja päätelmien perustelujen selkeys ja pitävyys sekä esityksen johdonmukaisuus
- 4 tieteellisen kirjallisen esitystavan sujuvuus, lähteiden käytön ja lähdemerkintöjen virheettömyys sekä oikeakielisyys
- 5 tiedon hyödynnettävyys työelämässä ja valmiiden sovellusten esittäminen työelämän tarpeisiin.

Arvioinnissa painotetaan erityisesti kolmea ensimmäistä arviointialuetta.

Arviointi-kriteerit	Kiitettävä 5	Hyvä 4	Hyvä 3	Tyydyttävä 2	Tyydyttävä 1
Aihevalinta ja tavoitteiden täytyminen	Työelämälähtöinen aihe, erinomainen aiheen hallinta ja jäsentely. Opinnäyteprosessi on toteutettu erinomaisella tavalla itsenäisesti ja loogisesti. Tavoitteet on saavutettu.	Työelämälähtöinen aihe, hyvä aiheen hallinta ja jäsentely. Opinnäyteprosessi on toteutettu hyvin, itsenäisesti ja loogisesti. Tavoitteet on saavutettu.	Työelämälähtöinen aihe, riittävä aiheen hallinta ja jäsentely. Opinnäyteprosessi on toteutettu itsenäisesti mutta aihepiirin hallinnassa on puutteita. Tavoitteet on saavutettu melko hyvin.	Työelämälähtöinen aihe, puutteellinen aiheen hallinta ja jäsentely. Opinnäyteprosessi on toteutettu melko itsenäisesti mutta aihepiirin hallinnassa on merkittäviä puutteita. Tavoitteet on saavutettu osin.	Aihe ei ole merkittävä työelämän tai alan kehittämisen kannalta. Opinnäyteprosessi on toteutettu epäitsenäisesti ja aihepiirin hallinta on hyvin puutteellinen. Tavoitteet on saavutettu heikosti.
Menetelmällinen osaaminen	Työssä on käytetty luovasti ja taitavasti tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä. Työssä on käytetty eri tietolähteitä monipuolisesti, kriittisesti ja neuvokkaasti tutkimusongelman suhteen. Käytetyt menetelmät ovat tutkimusongelman	Työssä on käytetty tarkoituksenmukaisesti tiedonhankinta- ja analyysimenetelmiä. Työssä on käytetty eri tietolähteitä monipuolisesti, kriittisesti tutkimusongelman kannalta mielekkäästi. Käytetyt	Työssä on käytetyt tiedonhankinta- ja analyysimenetelmät olisivat voineet olla perusteellisempiä ja johdonmukaisempia suhteessa tutkimusongelmaan. Työssä olisi voinut käyttää tietolähteitä kriittisemmin ja	Työssä on käytetyt tiedonhankinta- ja analyysimenetelmät ovat selkeästi puutteellisia ja epäjohdonmukaisia suhteessa tutkimusongelmaan. Työssä on käytetty tietolähteitä pinnallisesti ja	Työssä on käytetyt tiedonhankinta- ja analyysimenetelmät eivät ole perusteltuja tai niitä on käytetty puutteellisesti tutkimusongelman näkökulmasta. Työssä on käytetty niukasti ja yksipuolisesti tietolähteitä ja

	n kannalta tarkoituksenmukaisia ja kattavia	menetelmät ovat tutkimusongelman kannalta tarkoituksenmukaisia	perustelulumin. Käytetyt menetelmät ovat tutkimusongelman kannalta tarkoituksenmukaisia mutta ne olisivat voineet olla kattavampia	perustelematta	ne ovat epäloogisia tutkimusongelman näkökulmasta
Tulosten hyödynnettävyys	Aineistosta ja tuloksista on tehty perusteltuja päätelmiä. Erilaisiin tilanteisiin ja olosuhteisiin esitetään luovia ja harkittuja vaihtoehtoja. Opinnäytteestä on merkittävää hyötyä tilaajalle tai tuloksilla on yleistä sovellusarvoa	Aineistosta ja tuloksista on tehty päätelmiä. Erilaisiin tilanteisiin ja olosuhteisiin esitetään vaihtoehtoja. Opinnäytteestä on hyötyä tilaajalle tai tuloksilla on yleistä sovellusarvoa	Aineistosta ja tuloksista on tehty jonkin verran päätelmiä. Työssä on pohdittu vain vähän vaihtoehtoja erilaisiin olosuhteisiin ja tilanteisiin Opinnäytteestä on jossakin määrin hyötyä tilaajalle.	Aineistosta ja tuloksista ei ole tehty päätelmiä tai ne ovat epäjohdonmukaisia. Työssä ei ole pohdittu tulosten sovellettavuutta. Tilaaja saa opinnäytteestä tietoa tyydyttävästi	Aineistosta ja tuloksista ei ole tehty päätelmiä tai ne ovat epäjohdonmukaisia. Työssä ei ole pohdittu tulosten sovellettavuutta. Tilaaja saa opinnäytteestä tietoa vain tyydyttävästi.

Arviointikriteerit	Kiitettävä 5	Hyvä 4	Hyvä 3	Tyydyttävä 2	Tyydyttävä 1
Esitystapa, lähteet ja oikeakieliisyys	Opinnäytteessä on noudatettu oppilaitoksen opinnäyteoppaan ohjeita. Opinnäyte on rakenteeltaan moitteeton. Teksti on sujuvaa ja virheetöntä asiatekstiä. Lähteiden käyttö ja	Opinnäytteessä on noudatettu oppilaitoksen opinnäyteoppaan ohjeita. Opinnäyte on rakenteeltaan johdonmukainen. Teksti on sujuvaa ja virheetöntä asiatekstiä. Lähteiden käyttö ja	Opinnäytteessä on noudatettu pääsääntöisesti oppilaitoksen opinnäyteoppaan ohjeita. Opinnäyte on rakenteeltaan pääosin johdonmukainen. Teksti on	Opinnäytteessä on noudatettu pääsääntöisesti oppilaitoksen opinnäyteoppaan ohjeita. Opinnäyte on rakenteeltaan vain osin johdonmukainen. Teksti ei ole sujuvaa	Opinnäytteessä on noudatettu puutteellisesti oppilaitoksen opinnäyteoppaan ohjeita. Opinnäyte on rakenteeltaan epäjohdonmukainen. Tekstissä on paljon virheitä eikä se täytä

	merkintä ovat asianmukaisia. Tulokset on esitetty havainnollisesti. Opinnäyte on lähes valmis julkaistavaksi	merkintä ovat asianmukaisia	sujuvaa ja lähes virheetöntä asiatekstiä. Lähteiden käyttö ja merkintä ovat asianmukaisia	mutta täyttää asiatekstillemme asetetut vaatimukset. Lähteiden käyttö ja merkintä ovat puu	kaikkia asiatekstillemme asetettuja vaatimuksia. Lähteiden käyttö ja merkintä ovat puutteellisia
Ulkoasu	Ulkoasussa on noudatettu oppilaitoksen ohjeita. Kuvat, kuviot, taulukot, piirroksot ja kuvamateriaali on toteutettu asianmukaisesti ja ne ovat korkealaatuisia. Opinnäyte on arkistokelpoinen.	Ulkoasussa on noudatettu oppilaitoksen ohjeita. Kuvat, kuviot, taulukot, piirroksot ja kuvamateriaali on toteutettu asianmukaisesti. Opinnäyte on arkistokelpoinen	Ulkoasussa on noudatettu pääsääntöisesti oppilaitoksen ohjeita. Kuvat, kuviot, taulukot, piirroksot ja kuvamateriaali on toteutettu asianmukaisesti tavalla mutta niissä on puutteita. Opinnäyte on arkistokelpoinen	Ulkoasussa on noudatettu pääsääntöisesti oppilaitoksen ohjeita. Kuvien, kuvioiden, taulukoiden, piirrosten ja kuvamateriaalin toteutus on heikkolaatuinen eivätkä ne tue sisältöä. Opinnäyte on arkistokelpoinen	Ulkoasussa on noudatettu puutteellisesti oppilaitoksen ohjeita. Kuvien, kuvioiden, taulukoiden, piirrosten ja kuvamateriaalin toteutus on heikkolaatuinen eivätkä ne tue sisältöä. Opinnäyte on arkistokelpoinen